

ඉහළ ඵලදායකත්වයට උරදෙන කුඩා හේ වතු සංවර්ධන අධිකාරිය

අධික රුධිර පීඩනය, අපිළිකා ක්ෂේල වර්ධනය, දන් දිරායාම යනාදී රෝග තත්ත්ව සමනය කරන ඖෂධීය වටිනාකමකින් යුතු වූ ද උෂ්ණාධික තත්ත්වයන් ගත වෙහෙසන්නන් ගේ සිරුරෙන් පිටවන ජලය නැවත ශරීරයට සපයන ප්‍රතිජීවකයක් ලෙස ද හේ පානය වැදගත් වෙයි.

වර්ෂ 1873 සිට හේ ලංකාවේ ප්‍රධාන අර්ථික බෝගයකි. හේ දල්ල තුළින් ලංකා ආර්ථිකය සම්බන්ධ කිරීම උදෙසා බිහිවී ඇති ප්‍රධාන ආයතන වන්නේ ශ්‍රී ලංකා හේ මණ්ඩලය, හේ පර්යේෂණායතනය සහ කුඩා හේ වතු සංවර්ධන අධිකාරියයි.

ඒ අතරින් කුඩා හේවතු හිමියන් සඳහා පුළුල් වූ කාර්යභාරයක් වර්ෂ 1977 දී ආරම්භ කළ (1975 දී කොල්වින් ආර් ද සිල්වා මහතා මෙයට පදනම දැමීය) කුඩා හේවතු සංවර්ධන අධිකාරිය ඉටු කරයි.

හේවගා බිම් සකස් කිරීම, වගා කිරීම, හේ කොළ හෝ කුඩු ලෙස කර්මාන්තශාලා මගින් නිෂ්පාදනය පමණක් නොව ඇසුරුම් කිරීම යනාදී කාර්යයන් ක්‍රමවත් කිරීම සඳහා අධිකාරිය මහ පෙත්වයි. මුදල්, වැවිලි ද්‍රව්‍ය, යන්ත්‍රෝපකරණ, ප්‍රවාහනය, තව්න තාක්ෂණික

උපදෙස් යනාදිය එමගින් ලබාදෙන ප්‍රමුඛ සහනාධාරයන් ය. එම කාර්යන් හේ සාර්ථකත්වය කෙරෙහිද යන් ශ්‍රී ලංකා හේ නිෂ්පාදනයේ කුඩාවතු වල නිෂ්පාදන දායකත්වය 1985 දී 38% ක් ද, 1991 දී 50% ක් ද වූ අතර වර්ෂ 2005 දී එම ප්‍රමාණය 64.88% ක් විය.

2005 සංගණන වාර්තා අනුව ලංකාවේ කුඩා හේ ඉඩම් 397223 ක් (දිස්ත්‍රික්ක 14 ක් තුළ) පිහිටා ඇති අතර ආවරණය වන බිම් ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර් 132.329 කි. එය 1994 වර්ෂය හා සසඳන කල 69.8% ක ඉහළ නැගීමකි.

1972 ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ පනත යටතේ පොද්ගලික ඉඩම් අයිතිය අක්කර පනහකට සීමා විය. ඒ අනුව විශාලතම පොද්ගලික ඉඩම අක්කර 50 ක් වූ අතර කුඩාම ඉඩම අක්කර කාලකට සීමා විය.

වාර්තාගත ඉඩම් තුන්ලක්ෂ හත්දහස් දෙසිය විසිතුනක් අතරින්, 75- 80% අතර ප්‍රමාණයක් අක්කරයට වඩා අඩු ඉඩම් ලෙස ද 2-3% අතර ප්‍රතිශතයක් අක්කර දහයට වඩා වැඩි ඉඩම් ලෙස ද සටහන් වෙයි.

සමස්ථයක් ලෙස ශ්‍රී ලංකා හේ වගාවේ ඉහළ ඵලදායකත්වයක් හිමි කුඩා හේවතු අංශය උදෙසා කුඩා හේ වතු සංවර්ධන අධිකාරිය ලබාදෙන දිරිගැන්වීම් කීපයක් පිළිබඳ මෙලෙස විවරණය කළ හැකිය.

හේ වගාවේ දී පස සුදුගම් කිරීම ඉතා වැදගත්ය. ගෝතමාලා හෝ මාන වගාබිමේ ප්‍රථම වගා කළ යුතු ය. කාලය මාස දහ අටකි. තැනහොත් කොම්පෝස්ට් පොහොර යෙදිය යුතුය. එම ක්‍රියාකාරකම් තුළින් පසේ ජලය

වහනය රඳ පැවතීම මෙන්ම ක්ෂුද්‍ර ජීවී ගහණය ද ඉහළ යයි. එලෙස සාරවත් පසක් උදෙසා උපදේශන සේවා ප්‍රාදේශීය නිලධාරීන් සපයයි.

රිකිලි මගින් මෙන්ම බීජ මගින්ද හේ රෝපණය සිදු කරනු ලැබේ. බීජ රෝපණය තුළින් ඇතිවන මව් ශාකයේ ලක්ෂණ නොමැති පැළ හටගැනීම අක්‍රමවත් වර්ධනය ආදී දුර්ගුණ රිකිලි රෝපණය තුළින් මහගරවා ගත හැකිය. එමෙන්ම වැඩි අස්වැන්නක් ලබා ගැනීමටද රිකිලි රෝපණය හේතු වේ. එනිසා කුඩා හේ වතු සංවර්ධන අධිකාරිය තව රිකිලි ප්‍රභේද ලෙස T.R. 2000, T.R. 3000, T.R. 4000 හඳුන්වා දී ඇත.

පොහොර සහනාධාරය ක්‍රියාත්මක වනුයේ මෙට්‍රික් ටොන් එකකට රුපියල් දහක වටිට්ටමක් හිමිවන අයුරිනි. හේ ඉඩම් තැවන වගා කිරීමේ දී හෙක්ටයාර් එකකට රුපියල් ලක්ෂ දහයක ණය සහන ලබා දෙයි.

මූල්‍යමය, ද්‍රව්‍යමය ආධාරයේ ම ප්‍රාදේශීය නිලධාරීන් මගින් කෙරෙන දැනුවත් කිරීම් සඳහා ද අධිකාරිය මූල්‍යමය ශක්තිය ලබා ගන්නේ සෙස් බද්ද මූලික කොටගෙනය. අපනයන හේ කිලෝ ග්‍රෑම් එකක් සඳහා රු. 2.50 ක මුදලක් ශ්‍රී ලංකා හේ මණ්ඩලයට හිමි වේ. (සෙස් බද්ද) එහි වාර්ෂික එකතුව රුපියල් මිලියන හත්සියයකි. එම මුදල ඉහත සඳහන් කළ ප්‍රධාන ආයතන තුන අතරේ බෙදී යයි. මෙම බදු මුදල ප්‍රමාණවත් නොවීම මත ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව හා එක්ව තව වැඩපිළිවෙලක් දියත් කිරීම කුඩා හේ වතු සංවර්ධන අධිකාරියේ බලාපොරොත්තුවකි. මාර්ග සංවර්ධන හා ප්‍රවාහන පහසුකම් දුර්වල

මට්ටමක පැවතීම, කුඩා තේ වතු ආශ්‍රිතව පවතින මූලික ගැටලුව බව කුඩා තේ ඉඩම් සංවර්ධන අධිකාරියේ පිලිගැනීමයි. ලබාදී ඇති පහසුකම් ප්‍රමාණවත් නොමැත. එම අඩුපාඩු මත තේ නිෂ්පාදන ක්ෂේත්‍රයට වන අලාභය අතිමහත් ය.

උදසන නෙළු තේ දළ, තැලීම, මැලවීම, පොඩිවීම් සිදුනොවී සවසට කම්හල වෙත ගෙන යා යුතුය. ගෝනිවල ඇසිරීම, බර කිරීමට රැගෙනයාම, මඩුවේ තැබීම, ප්‍රවාහනය, තත්ත්ව පාලනයකින් යුතුව කළ යුතු ය. එම ක්‍රියාවලිය ක්‍රමවත්ව සිදු නොවන කල කෙඳි ප්‍රමාණය අඩු, රසායනික සංයෝග වැඩි, ගුණාත්මක තේ කොළ ලබාගත නොහැකිය. විශේෂයෙන් මාතලේ, හගුරත්කෙත, වළපනේ, නෙලුව, දෙතිසාය, බලංගොඩ සහ ළව දිස්ත්‍රික්කයේ මාර්ග හා ප්‍රවාහන පහසුකම් ඉතා අයහපත්ව පවතී. මෙම තත්ත්වය අවම කිරීම උදෙසා කුඩා තේවතු සංවර්ධන අධිකාරිය වෙත ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව ද දයකත්වය ලබා දී තිබේ.

කුඩා තේ වතු ක්ෂේත්‍රයේ පැනතැගී ඇති ගැටලු අතර, දළ නෙළීමේ දී සිදුවන අතපසු කිරීම හා ශ්‍රමය හීන වීම ද ප්‍රධානය.

පහත රට තේ දළ නෙළීම උපරිම වශයෙන් දින පහකට වරක් ද, උඩරට දී උපරිම වශයෙන් දින හතකට වරක් ද, සිදු කළ යුතු ය. නමුත් විවිධ අවස්ථාවන් හි දී මෙය අතපසු කරන සෙයක් දක්නට ලැබේ. විවිධ උත්සව අවස්ථාවන්හි දී මෙම ගැටලුව ප්‍රබලව ක්‍රියාත්මක වෙයි. අවුරුදු නිවාඩුව තුළ දළ නෙළීම සිදු නොවන්නේනම් දළ මෝරයි. මේරු 2006 මාර්තු

පහත රට තේ දළ නෙළීම උපරිම වශයෙන් දින පහකට වරක් ද, උඩරට දී උපරිම වශයෙන් දින හතකට වරක් ද, සිදු කළ යුතු ය. නමුත් විවිධ අවස්ථාවන් හි දී මෙය අතපසු කරන සෙයක් දක්නට ලැබේ. විවිධ උත්සව අවස්ථාවන්හි දී මෙම ගැටලුව ප්‍රබලව ක්‍රියාත්මක වෙයි. අවුරුදු නිවාඩුව තුළ දළ නෙළීම සිදු නොවන්නේනම් දළ මෝරයි.

දළවලින් සිදුවන නුසුදුසු නිෂ්පාදන (කසල තේ) තුළින් තේ වෙළෙඳ පොළට අයහපත් බලපෑම් සිදුවෙයි.

තේ නෙළන්නන්ගේ සමාජ පිලිගැනීම අඩුවීම මත පහත රට තේවගාවේ ශ්‍රම හිඟයක් පැනතැගී ඇත්තේ කාලාන්තරයක සිට ය. තේ නිෂ්පාදනයේ වැඩිම පිරිවැයක් (35%) වැයවන්නේද ශ්‍රමය උදෙසා ය.

වර්තමාන තේ වෙළෙඳපොළ දෙස බැලීමේ දී කෙත්සාව, වියට්නාමය (වියට්නාමයේ "හෙක්ටයාර් එකක" තේ අස්වැන්න කි. ග්‍රෑම් 4000 - 6000 අතරය, ලංකාවේ එය කි.ග්‍රෑම්

1500 පමණය) ශ්‍රී ලංකාව අභිබවා ඉදිරියට පැමිණිය ද සාම්ප්‍රදායිකව ශ්‍රී ලංකාවට හිමිව ඇති වෙළෙඳපොළ ඵලසම පවතී. (ලංකාවේ විවිධ දේශගුණික තත්ත්ව තුළ විවිධ රසයෙන් යුත් තේ නිෂ්පාදනය සිදු වෙයි. ලංකාවේ අනන්‍යතාව එයයි. යුරෝපීයයන් වැඩි වශයෙන් උඩරට තේ ඉල්ලුම් කරන අතර පහත රට තේ මැද පෙරදිග රටවලට අපනයනය කරයි. කෙත්සාව 100% ක් සී.ටී.සී. නම් නවීන ශිල්පීය ක්‍රමය (කැපුණු, ඉරුණු, සුරැන්ඩු වූ තේ) මගින් තේ නිපදවීමත්, ශ්‍රී ලංකාව සාම්ප්‍රදායික ඔතඩ්‍රොක් ක්‍රමය තුළින් (තව්මැරීම, ඇඹරීම, පැසවීම) තේ නිපදවීමත් නිසා ලංකා තේ නිෂ්පාදනයේ වර්ධනයට බාධා වී තිබේ.

ප්‍රමිතියෙන් යුත් තේදළ නෙළුමින්, වැඩිවෙමින් පවතින කසල තේ නිෂ්පාදනය අවම කිරීම සඳහා කුඩා තේවතු හිමියන් ගේ පූර්ණ අවධානය ලබා ගැනීමට කුඩා තේ වතු සංවර්ධන අධිකාරිය කටයුතු කරන අතර වතු හිමියන් ගේ පූර්ණ සහයෝගය ද ඒ කෙරෙහි දැක්විය යුතුව ඇත. බිම් සැකසීම, පැළ රෝපණය, පාඩු මැකීම, කප්පාදුව හා නැවත වගාව ද ක්‍රමවත්ව කළ යුතු බවට කුඩා තේ වතු සංවර්ධන අධිකාරිය අවධාරණය කරයි.

තොරතුරු ලබාදීමේ දයකත්වය - කුඩා තේ ඉඩම් සංවර්ධන අධිකාරියේ නියෝජ්‍ය ප්‍රධාන කළමනාකරු - එස්.ඩී. හන්දසේන මහතා

සටහන - පුබුදු කිත්සිරි